

Vastaus kirjalliseen kysymykseen THL:n irtisanomisista ja tartuntatautiuhkiin reagoimisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Eeva-Johanna Elorannan /sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 308/2016 vp:

Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä tartuntatautien torjunnan valvomisen ja infektioautien laboratoriotoinnin turvaamiseksi, koska THL:n supistustoimien vuoksi sen kyky reagoida nopeasti muuttuviin tartuntatautiuhkiin tulee heikentymään?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Valtion tuottavuusohjelman, tutkimuslaitosuudistuksen sekä julkisen talouden tasapainotta-mistavoitteen edellyttämä valtion menojen karsiminen johtavat terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) rahoituksen supistumiseen valtion talousarviossa noin 25 miljoonalla eurolla vuoteen 2019 mennessä. Viimeisimmät sopeuttamispaineen johdosta toteutetut yhteistoimintaneuvottelut päättyivät toukokuussa 2016. Niiden tavoitteena oli 9,8 miljoonan euron säästö vuosina 2017–18. Sopeutukset on kohdennettu ensisijaisesti nimettyihin toimintoihin, joihin kuuluvat myös infektioautteihin ja rokottamiseen liittyvät toiminnot ja laboratoriopalvelut.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella on lukuisia lakisäätteisiä tehtäviä tartuntatautien torjunnassa sekä tarttuvien tautien uhkiin varautumisessa. Tartuntatautilain (583/1986) mukaan THL toimii tartuntatautien vastustamistyön kansallisena asiantuntijalaitoksena. Käytännössä se muun muassa seuraa tarttuvien tautien esiintymistä, ylläpitää valtakunnallista tartuntatautirekisteriä ja kansainvälistä tartuntatautien viestintäyhteistyötä sekä kouluttaa ja ohjeistaa kentän toimijoita. THL tekee tartuntatautien vastustamistyössä tarvittavia laboratoriotutkimuksia ja antaa asiantuntijalausunnot mikrobiologisia tutkimuksia tekevien laboratorioden toimilupamenettelyä varten. THL huolehtii myös kansallisen rokotusohjelman suunnittelusta ja toteuttamisesta, rokotteiden hankinnasta, velvoitevarastoinnista ja jakelusta.

Tartuntataudit aiheuttavat yhä merkittävän uhan kansanterveydelle. Globalisaation myötä lisääntynyt ihmisten liikkuvuus nopeuttaa tarttuvien tautien leviämistä. Uusia taudinaiheuttajia syntyy jatkuvasti, ja jo tunnetut mikrobit kykenevät kehittämään vastustuskyvyn olemassa oleville lääkeshoidoille. Mikrobit eivät tunne rajoja, ja siksi on ensiarvoisen tärkeää, että kaikki maat pystyvät paitsi tunnistamaan ja torjumaan tarttavat taudit nopeasti ja tehokkaasti omalla maaperällä, myös informoimaan niistä muita maita. Tartuntatauteja voidaan torjua kansainvälisessä yhteistyössä tehtävällä ennaltaehkäisyllä, varhaisella diagnostiikalla sekä tehokkaalla hoidolla. Torjuntatoimien kustannusvaikuttava kohdentaminen edellyttää infektioepidemiologian ja mikrobiologian tieteellistä tutkimusta ja asiantuntemusta, jota on perusteltua käyttää myös poliittisen päätöksenteon tukena.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 308/2016 vp

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen infektioautien torjuntaan kohdistuneet supistukset vähentävät laitoksella tehtävää laboratorioanalytiikkaa ja tieteellistä tutkimusta. Hallitus tulee seuraamaan supistusten vaikutuksia laitoksen toimintakykyyn. Tarvitaan konkreettista vuoropuhelua eri tahojen asiantuntijoiden, virkamiesten ja poliittisten päättäjien kesken selvittämään, miten asiantuntijuus alati muuttuviin tartuntatautiuhkiin vastaamiseksi on jatkossakin valtionhallinnon käytössä.

Helsingissä 27.6.2016

Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula